

SILABUS
IRANSKA EPIKA- FIRDUSIJEVA ŠAHNAMA
FIL PER 437

Predmetni nastavnik prof. dr. Namir Karahalilović, redovni profesor

Saradnik prof. dr. Velida Mataradžija, vanredni profesor

Odsjek	za orijentalnu filologiju				
Naziv kolegija/ nastavnog predmeta	Iranska epika – Firdusijeva <i>Šahnama</i>				
Šifra/kod	FIL PER 437	Status (obavezni ili izborni)	Obavezni	ECTS	8
Ciklus studija	II.	Semestar	I.	Ak. godina	2026/2027
Preduvjet za upis kolegija/nastavnog predmeta	Nema				
Jezik izvođenja nastave	Bosanski				
Nastavnik	Ime i prezime	prof. dr. Namir Karahalilović			
	Kontakt podaci	Kabinet: 111/II e-mail:namir.karahalilovic@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-148	Termin konsultacija	Srijeda: 12-14 h Četvrtak: 10-13 h	
Saradnik	Ime i prezime	prof. dr. Velida Mataradžija			
	Kontakt podaci	Kabinet: 115/II E-mail: velida.mataradzija@ff.unsa.ba Telefon: 033/253-107	Termin konsultacija	Utorak: 08-10 h Četvrtak: 18-19 h Petak: 12-14 h	
Sedmični broj kontakt sati	predavanja <u>2</u> ; seminar <u>1</u> ; vježbe <u>2</u>				
Kratak opis kolegija/ nastavnog predmeta	Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">• Iranske nacionalne predaje od najstarijih vremena do pojave djela na novoperzijskom <i>dari</i> jeziku.				

Sadržina kolegija/nastavnog predmeta		
Sedmica		Nastavna jedinica
Datum		
1.		<ul style="list-style-type: none">• Iranska epika u razdoblju nakon Firdusija.• Ostale vrste epike u perzijskoj književnosti (historijska, vjerska...).
Cilj kolegija/ nastavnog predmeta	2.	Upoznati studente s razvojem iranske nacionalne epike od najstarijih vremena, pa sve do njenog najpoznatijeg autora Ebul-Kasima Firdusija i njegovih nasljednika u klasičnom razdoblju perzijske književnosti.
	3.	Iranske nacionalne predaje od najstarijih vremena
Ishodi učenja	4.	Tokom trajanja kolegija studenti će steći detaljan uvid u tradiciju iranskih nacionalnih predaja, naročito kada je riječ o ovoj pisanoj na <i>pahlavi</i> jeziku. U tom smislu, imat će priliku da se detaljnije upoznaju sa korpusom izvora u proznoj i poetskoj formi koji su prethodili najvećem dostignuću iranske epske književnosti – Firdusijevoj <i>Šahname</i> . Kad je riječ o samoj <i>Šahname</i> studenti će se upoznat i sa jezikom i tematskim odlikama, dok će posebna pažnja biti posvećena poetičkim karakteristikama <i>Šahname</i> , koji to monumentalno iransko nacionalno epsko djelo izdvajaju od svih drugih epskih spjevova napisanih na perzijskom jeziku. Tokom trajanja kolegija studenti će se upoznati sa sudbinom epske književnosti nakon <i>Šahname</i> . U okviru praktičnog rada, tokom čitavog kolegija, čitat će i prevoditi jezikom Ebul-Kasima Firdusija iz <i>Šahname</i> , to jest “Priču o Rustemu i Esfandjaru”.
	5.	
	6.	
	7.	
	8.	
	9.	
	10.	<i>Šahnama</i> – vrhunac iranske nacionalne epike
	11.	Osnovne poetičke odlike <i>Šahname</i> u odnosu na druge iranske nacionalne epove
	12.	Idejne i tematske odlike Firdusijeve <i>Šahname</i>
	13.	Iranska epika nakon Firdusija i njegove <i>Šahname</i>
	14.	Ostale vrste epike u perzijskoj književnosti (historijska, vjerska...)
	15.	Revidiranje stečenog znanja u toku semestra
	16.	Završni ispit za studente I. i II. ciklusa po Bolonjskom procesu

<p>Način izvođenja nastave (oblici i metode)</p>	<p>Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz različitih izvora.</p>
<p>Obaveze studenata i elementi praćenja rada studenata u toku semestra</p> <p>(struktura izvođenja konačne ocjene i bodovanje)</p>	<p>Provjera znanja uključuje kontinuirano praćenje rada studenata u toku semestra, koje uključuje rad na teoretskom dijelu gradiva, s maksimalno 50 bodova, te završnu provjeru znanja iz čitanja, prijevoda i jezičko-stilske analize teksta, koja također nosi maksimalno 50 bodova.</p> <p>Kontinuirano praćenje rada studenata u toku semestra uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Polusemestralni i završni pismeni test (2 x 15 odova) - Seminarski rad (10 bodova) - Prisustvo i učešće u nastavi (10 bodova) <p>Završna provjera znanja uključuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Završni usmeni ispit (50 bodova) <p>Student iz svakog od naznačenih elemenata mora ostvariti najmanje 55 % bodova da bi dobio prolaznu ocjenu.</p>
<p>Skala ocjenjivanja</p>	<p>Konačan uspjeh studenata nakon svih predviđenih oblika provjere znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa ECTS skalom ocjenjivanja kako slijedi:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) 10 (A) - izuzetan uspjeh bez grešaka ili sa neznatnim greškama, nosi 95 do 100 bodova; b) 9 (B) - iznad prosjeka, sa ponekom greškom, nosi 85-94 boda; c) 8 (C) - prosječan, sa primjetnim greškama, nosi 75-84 boda; d) 7 (D) - općenito dobar, ali sa značajnim nedostacima, nosi 65-74 boda; e) 6 (E) - zadovoljava minimalne kriterije, nosi 55-64 boda; f) 5 (F, FX) - ne zadovoljava minimalne kriterije, manje od 55 bodova. <p>Po završetku redovnih zimskih i ljetnih ispitnih rokova, kao i poslije jesenjeg ispitnog roka, rezultati ispita objavljuju se na WEB stranici Fakulteta.</p> <p>Rezultati ispita moraju biti objavljeni po svim segmentima vrednovanja znanja</p>

	<p>studenata, u skladu sa Zakonom i Odlukom Nastavno-naučnog vijeća Fakulteta.</p> <p>Zbog zaštite privatnosti, rezultati ispita ne smiju se objavljivati po imenima studenata nego pod brojem indeksa.</p>
Literatura	<p><i>Obavezna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Duraković, Enes; Rizvanbegović, Fahrudin, <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici</i>, VI knjiga, Alef, Sarajevo, 1998, str. 617-630. 2. Džaka, Bećir, <i>Firdusijeva Šahnama i naša narodna epika</i>, Svjetlost, Sarajevo, 1976. 3. Džaka, Bećir, <i>Historija perzijske književnosti</i>, „Ibn Sina“, Sarajevo, 1997. 4. Tamimdari, Ahmed, <i>Istorija persijske književnosti</i>, Kulturni centar I. R. Irana, Beograd, 2004. 5. Yahaqqi, Mohammad Ja'far, <i>Kratak pregled historije perzijske književnosti</i>, Naučnoistraživački institut “Ibn Sina” – Dobra knjiga, Sarajevo, 2018. <p><i>Dodatna literatura:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Raṅḡbar, Ahmad, <i>Ġāzebehā-ye fekrī-ye Ferdūsī</i>, Enteshārāt-e Amīr Kabīr, 1379. (2000). 7. Razmḡū, Hosein, <i>Qalamrow-e adabiyyāt-e hamāsī-ye Īrān</i>, Pažūhešgāh-e ‘olūm-e ensānī wa motāle‘āt-e farhangī, Tehrān, 1381. (2002). 8. Safā, Zabīhollāh, <i>Hamāsesorāyī dar Īrān</i>, Enteshārāt-e Ferdūs, Tehrān, 1383. (2004). 9. Xānlārī, Parwīz Nātel, <i>Az gūše wa kenār-e adabiyyāt-e fārsī</i>, Enteshārāt-e Tūs, Tehrān 1369. (1990).
Napomene	Posljednji put promijenjeno: septembar 2026. godine.